

kysy kuvaajalta -ilta

petri ☠ damstén

petri damstén

HonSKsLE, NSMiF/d3, MNFFF/g, EFIAP/p, MFIAP

- Koulutukseltani tietotekniikan insinööri
- Kuvaajana itseoppinut
- Toiminut tuomarina valokuvakilpailuissa, mm. 10x FIDC (Kuopio) sekä MFIAP- ja MNFFF -arvonimien juryissä
- Palkintoja:
 - Fotofinlandia finalistti 2016
 - Photographic Society of America - Color Image of the Year 2015 & 2016
 - PX3 Gold 2016
 - One Eyeland Photographer of the Week 2019
 - New York Photography Awards - Gold 2021
 - European Photography Awards - Platinum Winner 2022
 - Fstoppers Photographer of the Month 07/2023
 - Nordic Master of Photography 2023 (mono) & 2024 (series)

mitä kuvaan?

Mikä sai innostumaan valokuvauksesta?

Jouduin jäämään eläkkeelle vuonna 2009
mielenterveydellisistä syistä ja aloitin aktiivisen
kuvaamisen vuonna 2010. Kuvaamisella on
terapeuttinen vaikutus, ja se tuo mielekästä sisältöä
päiviin.

Putkahtaako aiheesi kuin salama kirkkaalta taivaalta, vai onko aiheen luontivaiheesi täynnä itkua ja hammastenkiristystä, siis pitkä ja työläs prosessi?

Ideota syntyy kyllä mitä moninaisimmissa tilanteissa, ja kirjailen ne sitten ylös. Alkuidean työstäminen kuvasarjaksi voi toki olla pitkä ja työläs prosessi, mutta en koe että se olisi myöskään varsinaisesti itkua ja hammastenkiristystelyä. Minusta ideoita ei pidä myöskään aina vain odottaa, vaan jos esimerkiksi haluaa lisätä kuvia sarjaan, voi istua alas, ottaa tyhjän paperin ja alkaa hahmotella.

Mikä / mitkä kuvaajat tai aiheet sinulla on inspiraation lähteenä?

Kuvaajia

- Juha Arvid Helminen
- Brooke Shaden
- Tommy Ingberg
- Gregory Crewdson
- Eugenio Recuenco

Lähteitä

- jokin teema: yksinäisyys, ...
- valokuvakirjat
- elokuvat, tv-sarjat
- (maalaus)taide
- valaisu / oppiminen
- asusteet, silmälasit, jne.
- runot / biisien sanoitukset

Hei, haluaisin tietää, että millainen prosessi se on kun synnyttää uuden kuvausidean?

Aiheen tutkiminen

- miten muut kuvanneet aihetta
- miten aihetta esitetään taiteessa yleensä
- symboliikka
- tekoälyn näkemys
- onko jotain keskeistä hahmoa
- ja lopulta mikä suunta tuntuu omimmalta?

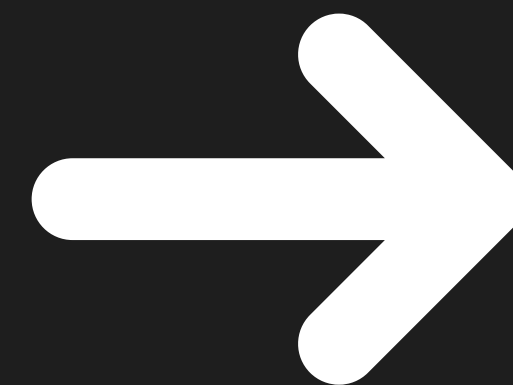
Käytäntö

- Lokaatio / Studio
- Asusteet
- Mallit
- Muut Propsit
- ja mitä näistä on kohtuu kustannuksin saatavilla

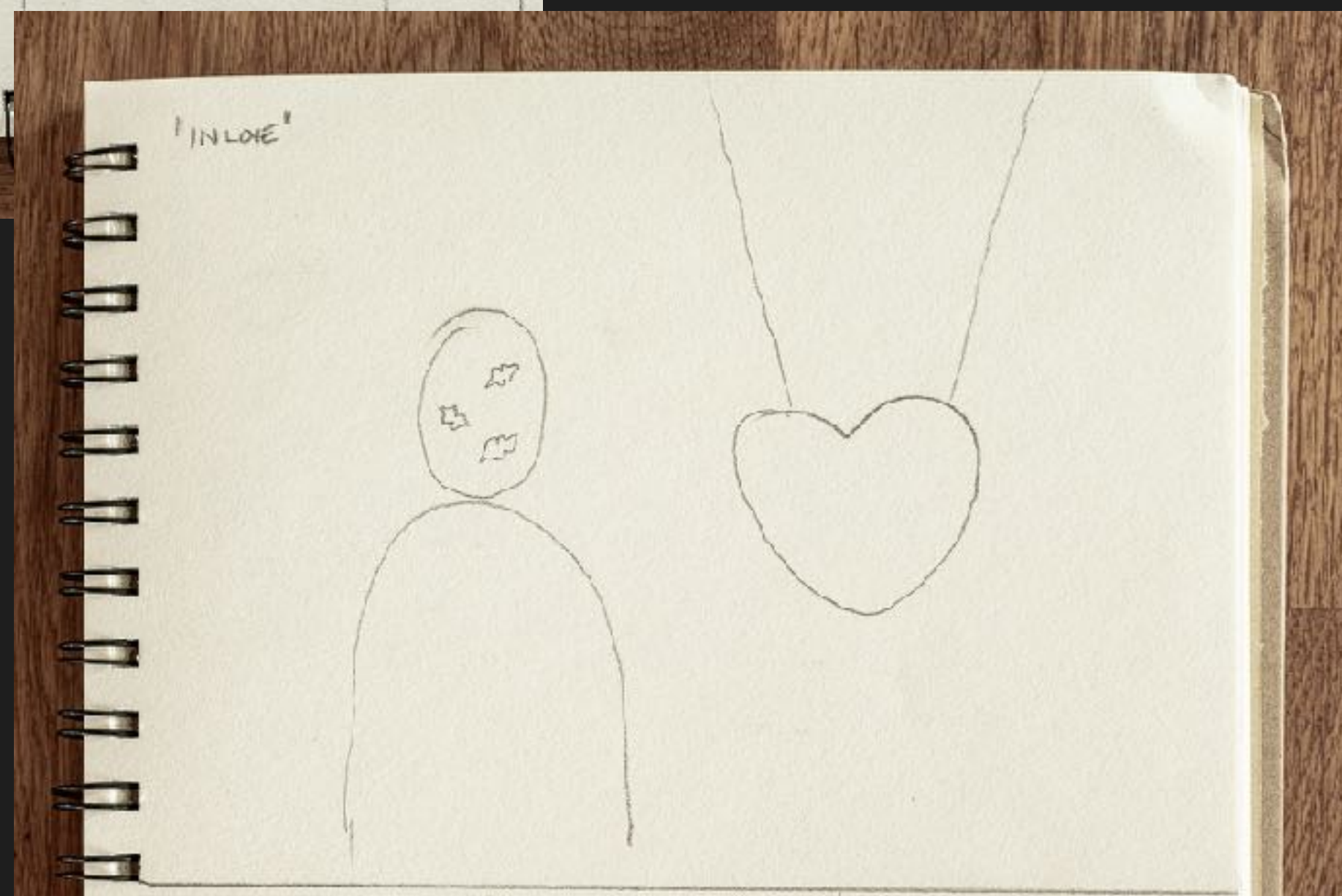
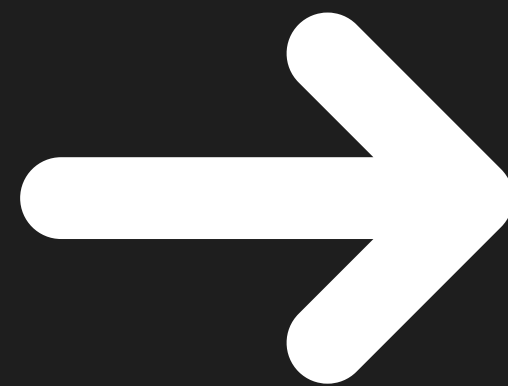
Ideointi

- moodboard
- storyboard

Moodboard

Storyboard

Miten lähdet rakentelemaan kuva ideaa? Teetkö paljon kokeiluja ja testejä ennen varsinaista kuvaamista?

Ideoinnista olikin jo puhetta. Jos haluan testata jotain tyyliin ”mitenköhän tuon valaisun tekisi”, yritän kyllä keksiä siihen jonkin kuvaidean, jolla testata sitä, ettei kyse ole pelkästä testikuvauksesta. Kuvasarjoissa ensimmäinen varsinainen kuva on samalla se testi. Siinä säätäessä menee toki yleensä enemmän aikaa kuin seuraavissa. Sama pätee editointiin, jossa sopivien värisävyjen ym. löytäminen vie aikaa.

Onko parempi keskittyä saman tyyllisen aiheen ideointiin ja kuvaamiseen vaikka oma kuvaus tyyli ja kohde vielä hakusessa?

En ehkä lähtisi rajoittamaan itseä, varsinkaan jos oma tyyli on vielä hakusessa. Tee sellaisia kuvia, jotka toimivat sinulle, äläkä pelkää kokeilla uusia tyylejä. Itse teen paljon omalla tummalla tyylillääni, mutta tietoisesti kokeilen uusia tyylejä ajoittain.

Kuinka kauan idean syntymisestä valmiiseen kuvaan menee aikaa?

Minimissään ehkä viikko. Yleensä 1–3 kuukautta, ja sarjoissa 6–12 kuukautta. Joskus olen toteuttanut jopa useita vuosia vanhan idean, johon on tullut uutta näkökulmaa.

Oliko alunperin selvää, että esiinnyt itse kuvissasi?

Introverttina ihmisenä oli helpompi mennä itse kameran eteen kuin pyytää siihen jotakuta muuta. Se on myös malli, joka on aina saatavilla. Kameran edessä oleminen on ollut myöhemmin hyödyksi myös muita ihmisiä kuvatessa.

Monet kuvasi ovat hyvin tramaattisia ja myös henkilökohtaisia, siksi kysyn oliko vaikeaa, vai jopa vapauttavaa ryhtyä tällaiseen prosessointiin?

Valitsin joskus, että on vain itselleni helpompaa puhua esimerkiksi mielenterveysongelmistani avoimesti. Olen myös huomannut, että vastaavien tarinoiden lukeminen on auttanut minua. En siis ole kokenut tätä vaikeaksi, vaan ennen kaikkea vapauttavaksi ja terapeuttiseksi.

Onko jokin kuva ollut erityisen merkityksellinen oman elämäsi käsittelyssä?

Varmastikin Dystopia-sarja, johon purin kaikkia niitä tunteita, joita olin käynyt läpi ennen eläkkeelle jäämistä.

Kuinka tärkeää sinulle on, että katsoja ymmärtää kuvan “oikein”?

Jos katsoja löytää kuvalle oman tulkinnan, jota en ole tullut edes ajatelleeksi, se on vain hyvä asia. En koe, että kuvilla olisi tarvetta olla yhtä “oikeaa” tulkintaa.

Onko kuvissasi toistuvia teemoja, joita et itse huomaa?

Jos en itse niitä huomaa, on vaikea sanoa onko sellaisia teemoja. Itse ajattelen kuitenkin, että kuvissani toistuu usein synkkyys sekä teemat kuten yksinäisyys ja mielenterveys, höystettynä huumorilla ja kauhulla.

Mikä on tärkeämpää: idea vai visuaalinen toteutus?

Itse tykkään siitä, että sekä visuaalinen toteutus että tarina ovat kunnossa. Kuva voi toki toimia pelkästään visuaalisena ilman sen kummempaa tarinaa, ja optimaalinen visuaalinen toteutus voi olla vaikkapa teknisesti "huonolaatuinen" kuva.

Kuinka pitkiä aikoja kerrallaan kuvaat tai käsittelet kuvaa?

Studio saattaa olla "auki" päivän tai kaksi kerrallaan.

Yhtä kuvaa saatan käsitellä useita tunteja, minimissään n.30min. Esimerkiksi värisävytys voi mietityttää pitkäänkin. Taukojen pitäminen on varsinkin editoinnissa itselleni tärkeää, jo selänkin takia. Olen huomannut, että kuvan kannattaa antaa hautua yön yli, jolloin sen näkee aamulla tuorein silmin. Yleensä huomaa jotain, mitä edellisenä päivänä ei huomannut.

Kuvaatko kuvaelementtejä, taustoja tms. arkistoon mahdollisia tulevia projekteja varten?

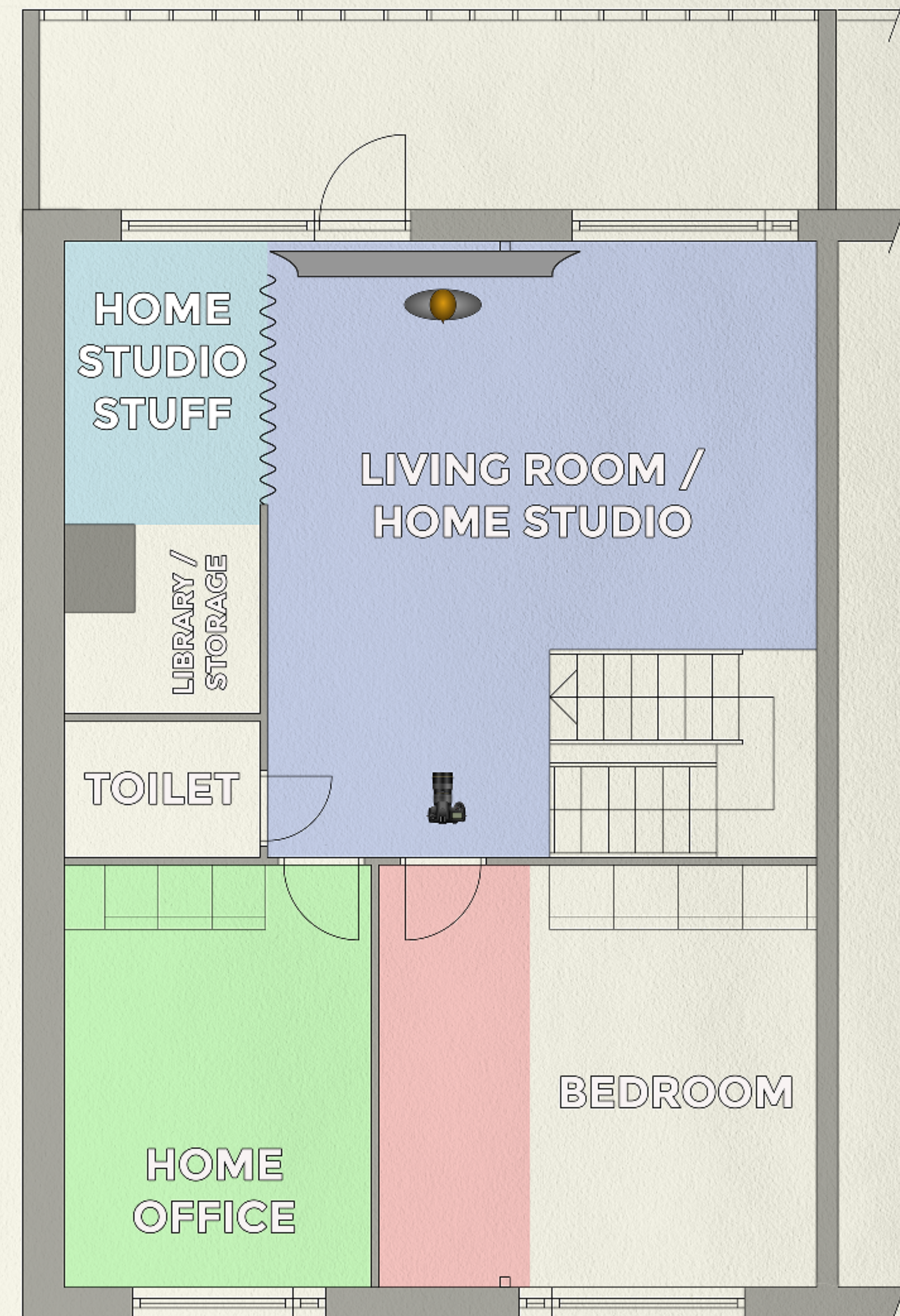

Kyllä. Jos kamera on mukana, yritän aina katsoa myös kiinnostavia tekstuureja, taivaita, remonttiseiniä, ovia, lattioita jne. Tägitän (esim. personalstock, texture, concrete) nämä sitten Lightroomissa, jotta löydän ne helposti myöhemmin.

Miten paljon raivaat tilaa, kun kuvaat kotistudiossasi?

Studio-kamppeet ovat säilytyksessä
vaaleansinisellä alueella verhon takana.
Olohuoneessa tarvitsee siirtää lähinnä sohva ja
sohvapöytä sivuun.

Studio tila

Mitä pitäisi ajatella ns. presetien laajasta käytämisestä? Ulkoistetaanko siinä liikaa aitoa tekijän luovuutta.

Itse en käytä (ostettuja/valmiita), mutta en koe niitä myöskään huonona asiana. Jotkut tykkäävät kuvata esimerkiksi Fuji-kameroiden preseteillä "valmiita" kuvia.

Itselleni tuo on kuin valitsisi sopivan filmin, mutta pimiötyöskentely jää kokonaan pois. Jos esimerkiksi Lightroomissa käyttää presettejä, suosittelisin, että niillä ottaa alkuun suunnan, johon kuvaa vie, ja sitten säätää itse lopulliseen muotoon.

Tervehdys. Kävin tänään Rautavaaralla kuvaamasa lennokkeja. Ongelma oli tarkennus taivaalla kiitävään lennokkiin. Kamera Canon R7, objektiivi Tamron 150-600. Kokeilin piste- ja laajennettua tarkennusta, ei onnistunut kummallakaan.

Viimeisin Canon millä olen kuvannut oli 20 vuotta sitten mulla ollut Ixus pokkari. Ehkäpä tähän olisi katsomo parempi vastaamaan.

“Itselfe palautteena ‘hyi helevetti’ on
paljon parempi kuin ‘ihan kiva’.”

petri damstén

Dark Art Photographer and Nerd

<https://petridamsten.com>

petri.damsten@gmail.com

    @pdamsten